

KUOPPALAN
KYLÄSUUNNITELMA
2004

Gummerus Kirjapaino Oy
Saarijärvi 2004

Sisältö

1	LUKIJALLE	5
2	KUOPPALAN KYLÄ	6
2.1	Kuoppalan kylätoimintaa	7
2.2	Metsästysseura	10
2.3	Kuoppalan kyläkirja	11
2.4	Kesäasukkaat	11
3	KYLÄSUUNNITELMAN SYNTY	12
3.1	Kyläillan ja kyläkyselyn tuloksia	12
3.2	Nelikenttä- eli SWOT-analyysi	12
3.3	Kehittämiskohteet	13
4	YRITYKSET	14

1 Lukijalle

Sinulla on kädessäsi Kuoppalan kyläsuunnitelma 2004. Kyläsuunnitelma on työkalu, jolla kartoitetaan kylän nykyhetkeä ja asetetaan tavoitteita kylän tulevaisuudelle. Suunnitelman on tarkoitus toimia kylän pitkäjänteisen kehittämisen työvälineenä ja suuntaa-antavana kyläläisten ehdotuksena kuntastrategioita laadittaessa. Maaseudun yhä autioituessa ja palvelujen vähentyessä kyliltä korostuu kyläsuunnittelu ja kyläläisten yhteinen toimiminen entisestään.

Toivottavasti tämä kyläsuunnitelma on aktiivisessa käytössä ja kylällä viedään tämän suunnitelman pohjalta eteenpäin yhteisiä tavoitteita. Kyläsuunnitelmaa on tarkoitus päivittää kylässä tapahtuvien muutosten mukana.

Tämä suunnitelma on laadittu osana Saarijärven ja Pylkönmäen kylien kyläsuunnitelmat-hanketta. Lokakuun 2003 ja helmikuun 2004 välisenä aikana laadittiin 15:lle Saarijärven ja 5:lle Pylkönmäen kylälle kyläsuunnitelmat. Osalla kylistä oli jo olemassa oleva kyläsuunnitelma, joka hankkeen yhteydessä päivitettiin.

Hanke rahoitettiin Maaseudun kehittämissyhistys Viisari ry:n LEADER+ -ohjelmasta ja sen toteuttivat kahdeksan Jyväskylän ammattikorkeakoulun Luonnonvarainstituutin agrobiologiopiskelijaa (AMK).

Tämän suunnitelman on yhdessä kyläläisten kanssa laatinut Päivi Laasanen.

2 Kuoppalan kylä

Kuoppalan kylä sijaitsee Pylkönmäen kunnan itäosassa noin kahdeksan kilometriä keskustasta, Saarijärven rajalla. Kuoppalan kylään kuuluu Ostolanperä, Ala-kylä, Ylä-kylä, Korpikylä ja Mutkalanperä.

Kylän upeat vaaramaisemat, peltoaukeat, metsät ja Karankajärvi rantoineen ovat kauneinta Kuoppalaa. Kuoppaista, pölyävää hiekkatietä pääsee neljään suuntaan.

Palvelut ovat siirtyneet Pylkönmäen keskusta, kyläläiset eivät tapaa toisiaan koululla tai kaupalla, joten kaikenlainen kyläläisten yhteistoiminta ja sen kehittäminen on tärkeää.

Kuoppalan väestö vuonna 2003:

Kuoppalan kylällä on 33 taloutta. Kylällä asuu noin 90 ihmistä, joista 16 on alle 15-vuotiasta.

Kylällä toimivat maatilat tällä hetkellä:

- 2 lypsykarjatilaa
- 3 sikatilaa
- 2 hevostilaa
- 2 nautakarjatilaa
- 3 kasvinviljelytilaa

Kylätupa – vanha Rukoushuone

2.1 Kuoppalan kylätoimintaa

Kuoppalan nykymallinen kylätoiminta alkoi 1980-luvun alussa kylätoimikuntana. Ensimmäiset vuodet kommunikointiin kunnan kanssa palaneen koulun palovakuutusrahojen saamiseksi kylälle kokoontumistiloja varten. Yhteisymmärrykseen päästiin 1986, jolloin hankittiin kokoontumispaikaksi vanha rukoushuone.

Rukoushuoneen oston yhteydessä herätettiin henkiin Kuoppalan Pienviljelijäyhdistys, joka on perustettu vuonna 1926.

Kokoontumispaikan nimeksi tuli Kylätupa ja se remontoitiin kyläläisten yhteiseksi kokoontumis- ja harrastustilaksi. Työ tehtiin talkoilla, kunta avusti materiaalikuluissa. Näin saatiin kylälle mukava kokoontumispaikka keskeiselle paikalle Kuoppalaa.

Jäseniä ovat tällä hetkellä kylän kaikki asukkaat, varsinaista jäsenmaksua ei peritä. Pienviljelijäyhdistys saa tuloja erilaisten tapahtumien puffeteista ja aktiivisesta järjestysmiestoiminnasta Lomakouherossa. Kylätuvan kiinteistökuluissa avustaa Pylkönmäen kunta.

Kyläyhdistyksen tehtäviin kuuluu kaikenlainen kylän ja kyläläisten edunvalvonta. Esimerkkinä voisi mainita, kuinka yläastetta ja lukiota Saarijärvellä käyvien nuorten linja-autoreittiä oikaistiin kunnan taustatuella 45 kilometristä 23 kilometriin.

Eniten päänvaivaa on tuottanut uimaranta-asia rantaosayleiskaavaa laadittaessa, kylän yhteistä uimarantaa ei saatu Kuoppalan kylälle, mikä koetaan edelleen suurena puutteena. Myös venepoukama kaipaa kunnostusta.

Kuoppalan kylällä on vireää toimintaa, mutta lisää toimijoita kaivataan mukaan, jotta ne, jotka toistuvasti vastaavat järjestelyistä, eivät uupuisi.

Toimintaa Kylätuvalla ja kylällä:

Pikkujoulut joka vuosi Kylätuvalla, lasten kanssa laulamassa Raimo Suuronen.

- Jumpparyhmä on kokoontunut yhtäjaksoisesti 17 vuotta, aluksi Kansalaisopiston piiri-
nä, viime vuosina kävijöitten vuorotellen vetämänä.
- Kevätalvella kaikkien yhteinen ulkoilusunnuntai, jolloin lasketaan mäkeä, järjestetään
pieniä kilpailuja sekä moottorikelkka-ajelua.

Laskiaistapahtuma

Laskiaistapahtuman ruokatauko

- Keväisin uimahallireissu
- Heinäkuussa mato-ongintakilpailut Jussilanlammella, josta on tiedossa varma ahven-saalis. Lammelle mennessä retkeillään samalla, koska se sijaitsee syrjässä. Palkinnot ja muut tarpeet lammelle kuskataan traktorilla.

Onkikisojen päätuomari Tapio Leppiaho ja kisan suojelija Martti Vainio

Pirkko Rutanen, yksi onkikisojen järjestäjistä

- Lauluiltoja on järjestetty lukuisia
- Metsästysseuran hirtteille tarjotaan joka syys Kylätuvalla
- Kylän kesäjuhlat ja kylien vuorottelemat Pylkönmäkipäivien pääjuhlat järjestetään Lauttamäen Maatilamatkailu-tilalla
- Suuren suosion on saanut Siionin kanteleen lauluilta
- Talkoita tarpeen mukaan

Kyläyhdistyksen/ pvy:n yhteystiedot:

- puheenjohtaja Juha Lehtonen
puh. (014) 442 413 0440 851 182
- sihteeri Paula Patama
puh. (014) 442 442

2.2 Metsästysseura

Kuoppalan eränkävijät on perustettu v. 1958; jäseniä seurassa on 35.

Seuran toimintaan kuuluu hirven-, peura- ja kauriinmetsästyksen lisäksi riistanhoito.

- Puheenjohtaja Juha Länkinen
- Sihteeri Pertti Rämänen

2.3 Kuoppalan kyläkirja

Kevättalvella 2003 syntyi ajatus Kuoppalan kylää käsittelevästä kirjasta. Kylätuvalla huhtikuussa pidetyssä kokouksessa idea katsottiin kehittelyn arvoiseksi ja päätettiin ryhtyä pitämään suunnittelukokouksia kerran kuussa. Aika pian sovittiin aineiston ja muistitiedon keräämisestä, sen kertymisestä riippuu, minkälaisen muodon kirja saa. Hankkeen vetäjäksi valittiin Jyrki Patama ja Heikki Leppänen. Unto Paananen lupautui kirjoittamaan historiallisen katsauksen Kuoppalan kylän synnystä.

Kesällä 2003 laadittiin kyselykaavake kyläläisille sekä kylän loma-asukkaille. Siinä pyydettiin tietoja talosta ja sen asukkaista sekä tarinoita ja kuvauksia elämästä Kuoppalassa. Hyvämuistisia ”tietäjiä” haastatellaan nauhalle. Kylän alueesta hankitaan kartta, jossa näkyy kylän varhaisempi talo- ja tilakanta. Myös valokuvien keruu käynnistettiin. Tietojen keruun toivotaan edistyvän niin, että kevääseen 2004 mennessä voidaan päättää, onko aineista varsinaiseen kyläkirjaan vai tehdäänkö kuvakroniikka.

Jos aineistoa kertyy kirjaksi saakka, seuraavia aiheita voitaisiin ottaa mukaan: Kuoppalan kylän maisema ja sijainti; asutuksen synty: miten Kuoppalaan tultiin, miten elettiin, millaisia perheet olivat, mistä haettiin puoliso; opetus-, järjestö- ja harrastustoimintaa sekä osallistumista seurakunnan toimintaan. Sodan vaikutuksia, kylän kukoistusta, muuttoliikettä ja asukasluvun hiipumista tarkastellaan sekä katsastellaan tulevaisuuden näkymiä.

Kyläkirjan ohella voisi löytyä jotain vanhaa perinnettä palautettavaksi kylälle, vaikkapa leikki- ja peliperinteet. Ja kun väki ikääntyy, muisteluillat ovat hyviä muistin aktivoijia ja elämänhalun nostattajia.

2.4 Kesäasukkaat

Kesäasukkaille lähetetystä kyselystä palautui 14 vastausta. Lomalaisten mukaan Kuoppalan kylä on rauhallinen maalaiskylä, jossa asuu hyviä ja ystävällisiä ihmisiä. Huikeat vaaramaisemat ja puhdas luonto kuvaavat kylää hyvin.

Kesäasukkaat olisivat valmiita osallistumaan kylän toimintaan, sekä tapahtumiin että talkoisiin. Lomalaiset kaipaavat luonnonrauhan lisäksi yhteisiä tapaamisia kyläläisten kanssa, entisten kyläläisten ”vanhan ajan iltamat”, jossa tavattaisiin muualle lähteneitä ja jossa myös nämä voisivat yhyttää entisiä naapureita ja muistella menneitä. Toivottiin myös pyöräretkiä, hevosajeluita, osallistumista heinätöihin, perunan istutukseen ja nostoon sekä erilaisia tempauksia. Tiedottaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta kukaan halukas ei jäisi tiedon puutteen takia pois.

Näissä esityksissä olisi oiva tilaisuus kesäasukkaiden ja kyläläisten yhteistyöhön. Lisäksi lomalaiset toivoivat tietoa, onko kylällä vuokrattavissa tai ostettavissa (autio)taloja, esim. tilapäismajoituksia varten. Vuokrattava rantasaunakin olisi mukava mahdollisuus kaikillekin kyläläisille, ei vain mökkiläisille.

Huoli luonnon tilasta koskettaa myös lomalaisia, seuraavanlaisia ehdotuksia luonnon hyväksi tuli:

- Karankajärven rehevöitymisen estämiseksi tehtävä kaikki voitava – kaavoitettu, yleiskaava, saostusaltaita turvesoilta on, mutta huolto ei pelaa.
- Rantoja ei saa rakentaa.
- Pitää pellot viljeltyinä ja ketojen niitto, jotta kasvillisuus säilyisi.
- Tienvarsien pitäminen siistinä.
- Uimapaikkojen kunnostaminen.
- Teiden kunnossapito.
- Kylän Eko-pisteen siistinä pitäminen.
- Metsätiet ja polut kuntoon.

3 Kyläsuunnitelman synty

Kuoppalan kyläsuunnitelma teko aloitettiin lokakuun 2003 lopussa. Silloin kyläläisille jaettiin kyläkysely, jossa tiedusteltiin heidän ajatuksiaan omasta kylästään sekä kehittämisehdotuksia kylän vireänä pysymiseksi. Kyselyitä palautui vain muutama, joten niitten perusteella ei voi tehdä kovin kattavia suunnitelmia. Suunnitelman tekoa jatkettiin Kuoppalan kylätuvalla 27.11.2003, paikalla oli 18 aktiivista kyläläistä ja syntyi hyviä ajatuksia kylän kehittämiseksi.

3.1 Kyläillan ja kyläkyselyn tuloksia

Kuoppalan kyläläisten mielestä kylällä on hyvä elää, kyläkunta on yhtenäinen ja luonto lähellä, mikä tarjoaa mahtavat puitteet luonnossa liikkumiseen sekä kesällä että talvella. Luonnon monet antimet on käytettävissä. Maanviljely on kylän ehdoton vahvuus, pellot ovat viljelyssä, se on kylämaisemankin kannalta hieno asia. Myös monenlaista yritystoimintaa löytyy kylältä, sitä on tuettava kaikin keinoin. Kylällä on tällä hetkellä myös paljon lapsia, mikä tuo elävyyttä kyläkuvaan.

3.2 Nelikenttä- eli SWOT-analyysi

Kyläkyselyssä ja kyläillassa esille tulleita hyviä puolia ja miettimisen paikkoja on koottu alla olevaan taulukkoon. Taulukkoa voi käyttää suunniteltaessa Kuoppalan kylän kehittämistä. Vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödynnetään ja kehitetään eteenpäin, heikkouksia parannetaan ja uhkien torjuntaan voidaan miettiä keinoja.

Vahvuudet

- yhtenäinen kylä
- vaihteleva maasto
- ystävälliset ihmiset
- maatiloja ja pienyrityksiä
- yhteishenki
- lapsiperheet
- kesäasukkaat

Heikkoudet

- väestön korkea ikärakenne
- yhteiset asiat harvojen harteilla
- tiestön kunto
- yhteistoiminnan vähyys

Mahdollisuudet

- kaikenlainen yhteistyö
- luonnon hyödyntäminen
- oman kylän palveluitten käyttö

Uhat

- asukasluvun lasku
- tiedottamisen puute

3.3 Kehittämiskohteet

- a) Kylänraitit puhtaaksi pusikoista
 - esim. talkoilla lomalaisten kanssa
- b) Karankajärven tilan kohentaminen
 - rehevöitymisen estäminen
- b) Laajakaistayhteys
 - mahdollistaa etätöiden ja helpottaa maatalojen ja yritysten toimintaa
- c) Tiedottaminen kylän asioista
 - ilmoitustaulu Ekopisteellä ja ilmoitukset Pylkönpostissa
- d) Yhteistyön ja toiminnan lisääminen
 - yhteistyö järjestöjen ja oppilaitosten kanssa
 - osallistuminen hankkeisiin
- e) Kylätuvan kunnossapito ja kehittäminen
 - esim. tietopiste

Tämän kyläsuunnitelman aikaan saamiseksi on tarvittu paljon yhteistyötä ja yhteydenpitoa, kiitos kylän aktiivisille ihmisille ja kesäasukkaille. Toivottavasti suunnitelma on ahkerassa käytössä kylällä ja Kuoppalan kylä pysyy vireänä!

4 Yritykset

T:mi JUKKA RÄMÄNEN: Autoremontit, pelti- ja maalaustyöt sekä kiinteistöjen hoito
Kuoppalantie 737
43440 PYLKÖNMÄKI
puh. (014) 442 438, 040 523 02 60

PATAMA JYRKI: Taksipalvelut
Kuoppalantie 500
43440 PYLKÖNMÄKI
puh. (014) 440 550, 0400 644 738

LAUTTAMÄKI LAURI: Sahtia, kattopäreitä, lattialankut
Kuoppalantie 1161
43440 PYLKÖNMÄKI

LAUTTAMÄEN MATKAILU- JA PERINNETILA: Mirva ja Lauri Lauttamäki
Majoitus, olutpubi, juhla- ja kokoustilat, tanssipihatto, kotimuseo, luontoretkiä
Kuoppalantie 1161
43440 PYLKÖNMÄKI
puh. (014) 438 158, 0400 202 610

TAUNO KONTTINEN: Löytöeläimet, hoitopaikat
Mutkalantie 290
43220 MAHLU
puh. (014) 442 422, 040 592 83 04

LEHTONEN JUHA: Kaivinkonetyöt
Karajoentie 679 B
43440 PYLKÖNMÄKI
(014) 442413, 044 0851182